

[Hvidberg.]

Ministeren har den opfattelse, at den opståede skoledebat, ihvorvel den ingen nye argumenter har indeholdt, som ministeren mener at turde sige, i høj grad har bidraget til at vække befolkningens interesse for skolespørgsmålets rette løsning. Snarere må man vel sige, at den har skabt en alvorlig forvirring og dermed følgende utryghed i store dele af befolkningen, og i alt fald mener jeg, at der blandt skolefolk mange steder føles en vis utryghed med den fremgangsmåde, som den højtærede minister har benyttet sig af ved oplægget af de to ministerielle forslag.

Den højtærede minister har ganske vist ved sin fremgangsmåde formået at få organisationerne bag sig; men enhver ved, at det ikke desto mindre i øjeblikket er meget tvivlsomt, hvor mange lærere der i virkeligheden slutter sig til ministerens såkaldte midterlinieforslag. En samlet lærerstand møder ministeren såvist ikke op med bag sine forslag. Det tør man sige med sikkerhed. Jeg ved iøvrigt heller ikke, hvorvidt det egentlig er lærerorganisationers opgave at optræde som støtte for et bestemt politisk partis opfattelse, navnlig når denne svinger med en bestemt ministers svingninger.

Det kan ikke nægtes, at den situation, vi er kommet i, er uklar og ulykkelig, men ansvaret herfor bærer alene ministeren. Hans hastværksprægede og hårdhændede fremgangsmåde har stillet organisationerne i en tvangssituation og har på forhånd ført os andre ind i en ikke ringe mistillid til de fremsatte lovforslag. Lovforslagenes tilblivelse har unægtelig været usædvanlig, og det tryk og det hastværk, som har præget denne tilblivelseshistorie, har vistnok fået en skæbnesvanger indflydelse på lovforslagenes indhold.

Det må beklages, at der ikke er gået en rolig overvejelse forud — det vil sige, at en alsidig kommission har fået lov til at gennemarbejde tingene og fremlægge en betænkning. Den sædvanlige indvending herimod: at den aldrig ville kunne nå til enighed, den ville aldrig blive færdig og alt det der, må jeg afvise. Det kunne være gjort; og havde ministeren haft en offentlig betænkning at bygge sine lovforslag på, havde sagen ligget helt anderledes for ham og os andre, jfr. også seminariekommissio-

nen, der har været nævnt før i dag, og som dog fremlagde en betænkning, skønt modsætningerne var store, og denne betænkning blev lagt til grund for et lovforslag. Noget sådant ville også have været muligt her.

Når ministeren nu imidlertid ikke har anset dette for nødvendigt, burde han i det mindste have afventet resultaterne fra det udvalg, der allerede var nedsat i januar 1952, og som skulle fremkomme med indstilling om en ajourføring og fornyelse af undervisning, pensa, eksamen m. m. i eksamensmellemskolen og realskolen. Dette udvalg har åbenbart under undervisningsinspektør Hans Jørgen Hansens dygtige ledelse arbejdet godt. Det har gennemdrøftet hvert eneste fag, dets omfang og dets metodik. Videre har det drøftet en kommende eksamensordning — også med afskaffelse af eksamenspresset for øje. Et positivt resultat bragte det til verden ved en reform af optagelsesprøven til mellemskolen i hovedstadskommunerne, et problem, der faktisk var gået i hårdknude. Også andre ting lykkedes det udvalget at få gennemarbejdet; men det måtte altså ikke få lov at gøre sig færdigt. Som det hedder i bemærkningerne til lovforslaget:

„For tiden er udvalgets arbejde efter ministeriets“ — eller skal vi sige ministerens — „anmodning stillet i bero.“

Man må nok spørge: Hvorfor? Dets resultater kunne have foreligget nu; og det havde været af overordentlig stor betydning nu at have dette udvalgs arbejde at bygge videre på. Den begrundelse, der gives for, at man har kvalt udvalget, er den, at den siden udvalgets nedsættelse stedfundne udvikling har medført, at udvalgets kommissorium nu må anses for at være for snævert, idet ændringer, som kan foretages uden lovændringer, ikke vil være tilstrækkelige. Ja, men hvoraf ved man nu det? Der kunne nævnes mange forstandige og vidende skolefolk, som er af den opfattelse, at problemerne i skolen godt kunne løses indenfor den bestående lovs rammer. Hvis andre tvivler derom, ville det netop have været formålstjenligt, at den sag først blev undersøgt og klarlagt i en alsidig kommission. Man må nok spørge, hvad det er for en udvikling, der er foregået fra januar 1952 til november 1954, og som har gjort den